

Brüssel, 26. mai 2020
REV1 – asendab 7. märtsi
2018. aasta teate

TEADE SIDUSRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE JA ELI NORMID E-KAUBANDUSE JA VÕRGU NEUTRAALSUSE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Peale selle on Ühendkuningriik pärast üleminekuperioodi kolmas riik seoses ELi õiguse rakendamise ja kohaldamisega ELi liikmesriikides.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu.

Nõuanded sidusrühmadele

- ¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.
- ² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).
- ³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.
- ⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.
- ⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

Ühendkuningriigis asuvatel sidusrühmadel, eriti infoühiskonna teenuste (nt kutsealased veebisaidid, digiplatvormid, veebipõhised otsingumootorid) osutajatel soovitatakse eeskätt hinnata üleminekuperioodi lõppemisest tulenevaid tagajärgi, võttes arvesse käesolevat teadet.

NB!

Käesolevas teates ei käsitleta

- ELi õigusnorme, mis on seotud internetist ostetavate ja postipakkidega kättetoimetatavate kaupadega,
- asukohapõhise tõkestusega seotud ELi õigusnorme ega
- ELi käibemaksunorme.

Nende küsimuste kohta koostatakse või on juba avaldatud teised teated⁶.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam infoühiskonna teenuseid käsitlevaid ELi õigusnorme, eelkõige direktiivi 2000/31/EÜ (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)⁷ ja määrust (EL) 2015/2120 (määrus avatud internetiühenduse kohta)⁸. Sellel on eelkõige järgmised tagajärjed.

1. PÄRITOLURIIGI PÕHIMÕTE (E-KAUBANDUS)

Vastavalt elektroonilist kaubandust käsitleva direktiivi artiklis 3 sisalduvale siseturu klauslile, mida nimetatakse ka päritoluriigi põhimõtteks, kohaldatakse infoühiskonna teenuste osutaja⁹ suhtes selle ELi liikmesriigi õigust, kus ta on asutatud, mitte nende ELi liikmesriikide eri õigusakte, kus ta oma teenuseid osutab, ehkki klausel võimaldab teatavate erandite tegemist. Klauslit täiendab reegel, mis

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_et.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta), EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed, ELT L 310, 26.11.2015, lk. 1.

⁹ Infoühiskonna teenused on määratletud kui „kõik vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavad teenused“ (vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535 (millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1) artikli 1 lõike 1 punkt b).

Elektroonilise kaubanduse direktiiviga hõlmatud teenuste hulka kuuluvad näiteks internetipõhised teabeteenused (nt veebiajalehed), toodete ja teenuste (raamatud, finants- ja reisiteenused) veebimüük, internetireklaam, kutseteenused (nt advokaadi-, arsti- või kinnisvaraagendi teenus), meelelahutusteenused ja põhilised vahendusteenused (internetiühendus ning teabe edastamine ja majutamine). Nende teenuste hulka kuuluvad ka saajale tasuta pakutavad teenused, mille eest tasutakse näiteks reklaamituluga või sponsoraluse kaudu.

keelab eelneva loa süsteemid ja muud sarnased nõuded, mida kohaldatakse otse ja eranditult kõnealuste teenuste osutajate suhtes (elektroonilise kaubanduse direktiivi artikkel 4). Lisaks sellele sätestatakse direktiivis teatavad põhinõuded kasutajatele esitatava teabe, *on-line* tehtavate lepingute ja *on-line* kommertsteadaannete kohta (elektroonilise kaubanduse direktiivi artiklid 5–11). Teatavatel juhtudel on vahendajatest teenuseosutajate vastutus piiratud (elektroonilise kaubanduse direktiivi 4. jagu).

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei ole Ühendkuningriigis asuvatel infoühiskonna teenuste osutajatel enam võimalik tugineda päritoluriigi põhimõttele ega nimetatud reeglile, mis välistab eelneva loa süsteemid. Nende suhtes ei kehti enam elektroonilise kaubanduse direktiivis sätestatud põhinõuded teabe andmise kohta. Selle tagajärjel ei piira elektroonilise kaubanduse direktiivi sätted enam iga ELi liikmesriigi võimalust kohaldada selliste teenuste osutamise suhtes oma siseriiklikke norme, sealhulgas eelneva loa süsteeme või kasutajatele esitatava teabega seotud norme. Lisaks sellele ei kohaldata elektroonilise kaubanduse direktiivi kohaseid vastutuse piiranguid enam Ühendkuningriigis asuvate vahendajatest teenuseosutajate suhtes.

2. PLATVORMI JA ETTEVÕTJA VAHELISED SUHTED (E-KAUBANDUS)

Määruses (EL) 2019/1150,¹⁰ milles käsitletakse platvormi ja ettevõtja vahelisi suhteid, sätestatakse ühtlustatud õigusnormid veebipõhiste vahendusteenuste äri kasutajatele ja veebipõhiste otsingumootorite kommertsveebisaitide kasutajatele tagatava õigluse ja läbipaistvuse kohta. Need õigusnormid on seotud selliste küsimustega nagu lepinguliste suhete selgus ja prognoositavus, ebaausad kaubandustavad ja vaidluste kohtuväline lahendamine.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata määrust (EL) 2019/1150 enam veebipõhiste vahendusteenuste või veebipõhiste otsingumootorite pakujate suhtes, kes pakuvad oma teenuseid või edastavad neid pakkumiseks 1) Ühendkuningriigis asutatud äri kasutajatele ja kommertsveebisaitide kasutajatele või 2) äri kasutajatele ja kommertsveebisaitide kasutajatele, kes on küll asutatud ELis, kuid kes pakuvad oma kaupu või teenuseid või edastavad neid pakkumiseks Ühendkuningriigis asuvatele tarbijatele, ilma et neid teenuseid pakutaks samal ajal ka ELis asuvatele tarbijatele. Seevastu kohaldatakse määrust (EL) 2019/1150 jätkuvalt nende veebipõhiste vahendusteenuste või veebipõhiste otsingumootorite pakujate, sealhulgas Ühendkuningriigis asutatud pakujate suhtes, kes pakuvad oma teenuseid või edastavad neid pakkumiseks vastavalt sellistele äri kasutajatele ja kommertsveebisaitide kasutajatele, kelle asukoht või elukoht on ELis ja kes pakuvad nende veebipõhiste vahendusteenuste või otsingumootorite kaudu kaupu või teenuseid ELis asuvatele tarbijatele. See kehtib olenemata sellest, kas veebipõhiseid vahendusteenuseid või veebipõhise otsingumootori teenuseid edastatakse pakkumiseks või pakutakse ainult ELi ettevõtjatele või nii ELi kui ka Ühendkuningriigi ettevõtjatele.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste äri kasutajate jaoks, ELT L 186, 11.7.2019, lk 57. Seda määrust kohaldatakse alates 12. juulist 2020.

3. VÕRGU NEUTRAALSUS

Määrusega (EL) 2015/2120 (avatud internetiühenduse kohta) nähakse ette ühised eeskirjad, mis käsitlevad andmeliikluse võrdset ja mittediskrimineerivat käsitlemist internetiühenduse teenuste osutamisel ning sellega kaasnevaid lõppkasutajate õigusi. Ehkki alates üleminekuperioodi lõpust ei kohaldata neid eeskirju enam Ühendkuningriigis asuvate infoühiskonna teenuste osutajate suhtes, reguleeritakse nendega jätkuvalt internetiühenduse teenuste osutamist ELis, sõltumata infoühiskonna teenuste osutaja asukohast.

Üldteave e-kaubanduse ja infoühiskonna teenuste kohta on kättesaadav elektroonilise kaubanduse direktiivi käsitleval komisjoni veebilehel (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/e-commerce-directive>). Vajaduse korral lisatakse veebilehele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat